

Wymagania edukacyjne z przedmiotu edukacja dla bezpieczeństwa klasa VIII

l.p.	Temat	Wymagania na poszczególne oceny				
		dopuszczający	dostateczny	dobry	Bardzo dobry	celujący
Rozdział I Bezpieczeństwo państwa						
1.	Bezpieczny obywatel, bezpieczny naród, bezpieczne państwo	<ul style="list-style-type: none"> – definiuje bezpieczeństwo jako stan i jako proces – wymienia podmioty odpowiadające za bezpieczeństwo kraju i jego obywateli 	–wymienia rodzaje bezpieczeństwa	–wymienia rodzaje i dziedziny bezpieczeństwa państwa	–definiuje pojęcia ochrony i obrony narodowej	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia misję Sił Zbrojnych RP ich rolę, podstawowe zadania w systemie obronności państwa - wymienia strukturę i uzbrojenie
2.	Bezpieczeństwo Polski w stosunkach międzynarodowych	<ul style="list-style-type: none"> – opisuje geopolityczne położenie Polski – omawia wybrane aspekty tego położenia dla bezpieczeństwa narodowego 	–wymienia wybrane zagrożenia dla bezpieczeństwa we współczesnym świecie	<ul style="list-style-type: none"> – opisuje rolę organizacji międzynarodowych w zapewnieniu bezpieczeństwa Polski – potrafi podać przykłady misji pokojowych w których brali udział Polacy 	<ul style="list-style-type: none"> – wymienia przykłady polskiej aktywności na rzecz zachowania bezpieczeństwa (w ONZ, OBWE, NATO) – wymienia wybrane zagrożenia dla bezpieczeństwa Polski 	<ul style="list-style-type: none"> – omawia historyczną ewolucję modelu bezpieczeństwa Polski – potrafi omówić najważniejsze cele głównych organizacji międzynarodowych do których należy Polska
Rozdział II Postępowanie w sytuacjach zagrożeń						
3.	Źródła zagrożeń	<ul style="list-style-type: none"> – wymienia przykłady nadzwyczajnych zagrożeń – wymienia numery alarmowe w Polsce i przypisuje je odpowiednim służbom 	–omawia sposoby przeciwdziałania zagrożeniom	<ul style="list-style-type: none"> – wymienia podmioty działające na rzecz zwalczania skutków zagrożeń i tworzące system ratownictwa w Polsce – dokonuje podziału zagrożeń 	–poszczególnym podmiotom ratowniczym przypisuje odpowiednie zadania	
				ze względu na źródło ich pochodzenia		

4.	Ostrzeżenie o zagrożeniach i alarmowanie	<ul style="list-style-type: none"> - rozróżnia sygnały alarmowe - omawia sposób ogłaszania i odwołania alarmów 	<ul style="list-style-type: none"> - wymienia rodzaje komunikatów ostrzegawczych - wymienia środki alarmowe podstawowe i zastępcze 	-wymienia sposoby przeciwdziałania panice	-opisuje sposób zachowania się ludności po ogłoszeniu alarmu lub wydaniu komunikatu ostrzegawczego	-charakteryzuje działanie i zadania systemu wykrywania skażeń i alarmowania
5.	Ewakuacja	-wyjaśnia termin „ewakuacja” i omawia jej znaczenie	<ul style="list-style-type: none"> - opisuje sposób zachowania się podczas ewakuacji z budynku - zna szkolną instrukcję ewakuacji 	-uzasadnia znaczenie przeciwdziałania panice i podporządkowania się poleceniom służb ratowniczych	-opisuje sposób zaopatrywania w wodę i żywność podczas ewakuacji	

		-rozpoznaje znaki ewakuacyjne i informacyjne		-omawia zasady ewakuacji ludności i zwierząt z terenów zagrożonych	-rozróżnia rodzaje i stopnie ewakuacji	
6.	Zagrożenia pożarowe	-rozpoznaje znaki ochrony przeciwpożarowej	<ul style="list-style-type: none"> - wymienia główne przyczyny pożarów - opisuje zasady postępowania po dostrzeżeniu pożaru 	<ul style="list-style-type: none"> - opisuje sposób obsługi gaśnic i hydrantu wewnętrznego - omawia przeznaczenie podręcznego sprzętu gaśniczego i jego rozmieszczenie np. w szkole 	<ul style="list-style-type: none"> - wyjaśnia, jak gasić zarzewie ognia i odzież płonąca na człowieku - wie jak się zachować podczas zapalenia oleju na patelni 	
7.	Zagrożenia powodziowe	-wymienia główne przyczyny powodzi i potrafi je opisać	<ul style="list-style-type: none"> - wymienia zadania państwa w zakresie ochrony przeciwpowodziowej - wyjaśnia, jak należy się zachowywać w czasie powodzi - wymienia na czym polega ochrona przeciwpowodziowa 	- planuje niezbędne zapasy, które powinien zgromadzić dla swojej rodziny, aby przetrwać kilka dni w sytuacji kryzysowej – uzasadnia bezwzględny nakaz stosowania się do	<ul style="list-style-type: none"> - opisuje zasady postępowania po opadnięciu wód powodziowych - omawia pojęcie: stan ostrzegawczy, stan alarmowy, dekontaminacja, pogotowie przeciwpowodziowe, 	

				<p>poleceń służb ratowniczych i sanitarnych w czasie powodzi</p> <p>– wie co należy zrobić w czasie ewakuacji</p>	alarm powodziowy	
8.	Ekstremalne warunki pogodowe	–wymienia pogodowe zagrożenia dla bezpieczeństwa człowieka	–omawia sposoby ochrony przed niszczącymi skutkami upałów, wichury i gwałtownych burz	–opisuje praktyczne sposoby przeciwdziałania zagrożeniom podczas intensywnych opadów śniegu oraz ekstremalnie niskich temperatur	–potrafi scharakteryzować zagrożenia i zasady postępowania podczas intensywnych opadów śniegu <ul style="list-style-type: none"> • ekstremalnie niskich temperatur • upałów • wichur • gwałtownych burz 	
9.	Wypadki i katastrofy komunikacyjne. Uwolnienie niebezpiecznych substancji chemicznych	–wymienia główne przyczyny wypadków komunikacyjnych	<p>– opisuje zasady zachowania się po uwolnieniu substancji toksycznych</p> <p>– opisuje zagrożenia towarzyszące wypadkom</p>	<p>– omawia sposoby zapewnienia bezpieczeństwa poszkodowanym, ratownikowi, osobom postronnym na miejscu zdarzenia</p> <p>– wymienia czynności, które należy wykonać, aby ocenić sytuację na miejscu zdarzenia, i stosuje tę wiedzę w praktyce</p>	<p>– opisuje zasady kodowania informacji na tablicach ADR</p> <p>– omawia podstawowe zasady postępowania ratownika w miejscu zdarzenia (wypadek komunikacyjny)</p> <p>–wyjaśnia znaczenie terminów, kolizja, katastrofa, wypadek</p>	–zna system segregacji rannych TRIAGE
10.	Zagrożenia terrorystyczne	–definiuje pojęcie terroryzm –rozumie konieczność powiadamiania służb porządkowych (policji, straży miejskiej) o podejrzenie zachowujących się osobach lub podejrzanych przedmiotach zauważonych	–opisuje zasady zachowania się na wypadek: <ul style="list-style-type: none"> • strzelaniny • znalezienia się w sytuacji zakładnika <p>–zna główne przyczyny terroryzmu</p>	–opisuje zasady zachowania się na wypadek: <ul style="list-style-type: none"> • ataku bombowego • ataku gazowego • otrzymania podejrzonej przesyłki <p>–wymienia najczęstsze akty terroru</p>	–omawia genezę i formy współczesnych aktów terroru	

		w miejscach publicznych				
11.	Próbna ewakuacja	<ul style="list-style-type: none"> - zna ogólne zasady postępowania po ogłoszeniu ewakuacji - rozpoznaje znaki ewakuacyjne, informacyjne i ochrony przeciwpożarowej 	<ul style="list-style-type: none"> - prawidłowo wykonuje nakazane czynności 	<ul style="list-style-type: none"> - wykazuje troskę o bezpieczeństwo własne i innych osób - zachowuje spokój i opanowanie 	<ul style="list-style-type: none"> - zna treść szkolnej instrukcji ewakuacji 	
Rozdział III Podstawy pierwszej pomocy						
12.	Podstawowe wiadomości z zakresu pierwszej pomocy	<ul style="list-style-type: none"> - wyjaśnia termin „pierwsza pomoc” - określa prawny i moralny obowiązek niesienia pomocy poszkodowanym 	<ul style="list-style-type: none"> - wyjaśnia pojęcie „stan nagłego zagrożenia zdrowotnego” - wyjaśnia znaczenie czasu podczas udzielania pierwszej pomocy 	<ul style="list-style-type: none"> - opisuje przyczyny i okoliczności prowadzące do szybkiego pogorszenia stanu zdrowia lub zagrożenia życia - zna główne stany nagłego zagrożenia zdrowotnego 	<ul style="list-style-type: none"> - wyjaśnia rolę układów: krążenia, nerwowego, oddechowego w utrzymaniu podstawowych funkcji życiowych 	
13.	Postępowanie w miejscu zdarzenia	<ul style="list-style-type: none"> - demonstruje bezpieczny sposób zdejmowania rękawiczek jednorazowych - zna numery alarmowe 	<ul style="list-style-type: none"> - poprawnie konstruuje komunikat wzywający pomoc fachową - wskazuje sposób zabezpieczenia się ratownika w kontakcie z poszkodowanym 	<ul style="list-style-type: none"> - podaje przykład aplikacji na telefon pomocnej w udzielaniu pierwszej pomocy - opisuje wybrane sposoby transportu osób przytomnych i nieprzytomnych 	<ul style="list-style-type: none"> - wymienia czynności, które na miejscu zdarzenia należy podjąć w trosce o bezpieczeństwo: świadka, ratownika, poszkodowanych, miejsca zdarzenia i pozostałych osób 	
14.	Pomoc osobie nieprzytomnej	<ul style="list-style-type: none"> - wyjaśnia pojęcie „nagłe zatrzymanie krążenia” - ocenia stan świadomości poszkodowanego - umiejętnie stosuje folię NRC 	<ul style="list-style-type: none"> - ocenia bezpieczeństwo miejsca wypadku - udrażnia drogi oddechowe (rękocyznem czoło-żuchwa) sprawdza, czy poszkodowany oddycha - wymienia objawy utraty przytomności 	<ul style="list-style-type: none"> - ocenia stan poszkodowanego wg schematu ABC - układu poszkodowanego nieprzytomnego, ale oddychającego, w pozycji bezpiecznej - wymienia główne 	<ul style="list-style-type: none"> - wyjaśnia mechanizm niedrożności dróg oddechowych u osoby nieprzytomnej - potrafi przeprowadzić wywiad SAMPLE zapewnia poszkodowanemu ochronę termiczną 	

			<ul style="list-style-type: none"> - wymienia ogniwa łańcucha przeżycia) 	<p>przyczyny omdlenia</p> <ul style="list-style-type: none"> - opisuje ogniwa łańcucha przeżycia 	<ul style="list-style-type: none"> - wyjaśnia, kiedy można zastosować odwrócony schemat CAB - udziela pierwszej pomocy w przypadku omdlenia - charakteryzuje objawy zwiastujące omdlenie 	
--	--	--	---	---	---	--

15.	Resuscytacja krążeniowo- - oddechowa	<ul style="list-style-type: none"> - wymienia warunki i czynniki zapewniające realizację RKO na wysokim poziomie skuteczności - stosuje środki ochrony osobistej podczas wykonywania RKO 	<ul style="list-style-type: none"> -omawia algorytm ratowniczy RKO u dorosłych i dzieci - wymienia objawy NZK - zna przyczyny NZK 	<ul style="list-style-type: none"> - definiuje pojęcie „resuscytacja krążeniowo oddechowa” - przedstawia zalety zastosowania AED w akcji ratowniczej 	<ul style="list-style-type: none"> - opisuje znaczenie RKO w akcji ratowniczej - opisuje działanie i obsługę automatycznego defibrylatora zewnętrznego - potrafi wykorzystać AED w praktyce - wykonuje pełen cykl RKO na manekinie dorosłego i niemowlęcia (samodzielnie i w parze) 	
16.	Apteczka pierwszej pomocy	<ul style="list-style-type: none"> -omawia przeznaczenie i podstawowe typy apteczek pierwszej pomocy 	<ul style="list-style-type: none"> -wycisza przedmioty wchodzące w skład apteczki pierwszej pomocy: <ul style="list-style-type: none"> • samochodowej • turystycznej • domowej 	<ul style="list-style-type: none"> -proponuje improwizowane środki opatrunkowe, zależnie od rodzaju zranienia 	<ul style="list-style-type: none"> -opisuje zasady doboru i przechowywania składników apteczki pierwszej pomocy 	
17.	Tamowanie krwotoków	<ul style="list-style-type: none"> - stosuje rękawiczki ochronne podczas opatrywania ran - bezpiecznie zdejmuje rękawiczki ochronne 	<ul style="list-style-type: none"> -wyjaśnia pojęcia: rana, krwotok, opatrunek uciskowy, opatrunek osłaniający 	<ul style="list-style-type: none"> -wymienia rodzaje krwotoków i charakteryzuje je – wykonuje w obrębie kończyny opatrunki uciskowe i osłaniające - wie kiedy może zastosować 	<ul style="list-style-type: none"> - wykonuje opatrunek zależnie od miejsca zranienia (inne niż kończyna) - demonstruje sposób tamowania krwotoku z nosa 	<ul style="list-style-type: none"> - zna zasady pierwszej pomocy w sytuacji wystąpienia zagrożenia użyciem broni konwencjonalnej -opisuje zasady zachowania się w sytuacji zagrożenia

				<ul style="list-style-type: none"> opaskę uciskową – potrafi opisać pierwszą pomoc przy krwotokach 	<ul style="list-style-type: none"> – potrafi wykonać opatrunek z ciałem obcym w ranie – potrafi założyć opaskę uciskową 	przy (zasada uciekaj, schowaj się, walczy)
18.	Złamania i zwichnięcia	<ul style="list-style-type: none"> – zakłada temblak – podaje przykłady zapobiegania urazom w domu, w pracy, podczas rekreacji i w sporcie 	<ul style="list-style-type: none"> – omawia zasady postępowania w przypadku podejrzenia urazów kręgosłupa – wie jakie są typowe objawy złamania zna objawy zwichnięć i skręceń 	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia pojęcia: <ul style="list-style-type: none"> – złamanie, – zwichnięcie, – skręcenie – opisuje najczęstsze okoliczności urazów kręgosłupa wie jakie są rodzaje złamań 	<ul style="list-style-type: none"> – zna i stosuje zasady doraźnego unieruchomienia kości i stawów – potrafi udzielić pomocy poszkodowanemu w przypadku złamań, zwichnięć i skręceń 	
19.	Oparzenia i odmrożenia	<ul style="list-style-type: none"> – demonstruje sposób schładzania oparzonej kończyny 	<ul style="list-style-type: none"> – omawia zasady postępowania ratowniczego w przypadkach: <ul style="list-style-type: none"> o parzeń termicznych – wie jak postępować w przypadku zapalenia oleju w kuchni 	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia pojęcia: oparzenie, udar słoneczny, udar cieplny, odmrożenie, wychłodzenie – omawia zasady postępowania ratowniczego w przypadkach: <ul style="list-style-type: none"> oparzeń termicznych oparzeń środkami chemicznymi wychłodzenia organizmu i odmrożeń 	<ul style="list-style-type: none"> – proponuje skuteczne sposoby zapobiegania oparzeniom, ze szczególnym uwzględnieniem środowiska domowego i małych dzieci – wymienia czynniki sprzyjające wychłodzeniu – zna stopnie oparzeń i odmrożeń i potrafi je scharakteryzować 	

20.	<p>Inne groźne przypadki</p>	<p>–omawia sposoby zapewnienia bezpieczeństwa ratownika w wypadkach:</p> <ul style="list-style-type: none"> • zadławienia • zawału serca • udaru mózgu • napadu padaczkowego • ciała obcego w oku • zatrucia • tonięcia • porażenia prądem • ukąszenia • użądlenia 	<p>- wie jakie są przyczyny:</p> <ul style="list-style-type: none"> • zadławienia • zawału serca • udaru mózgu • napadu padaczkowego • ciała obcego w oku • zatrucia • tonięcia • porażenia prądem • ukąszenia • użądlenia 	<p>–omawia objawy w przypadkach:</p> <ul style="list-style-type: none"> • zadławienia • zawału serca • udaru mózgu • napadu padaczkowego • ciała obcego w oku • zatrucia • tonięcia • porażenia prądem • ukąszenia • użądlenia 	<p>–omawia i stosuje w praktyce sposób udzielania pierwszej pomocy w przypadkach:</p> <ul style="list-style-type: none"> • zadławienia <ul style="list-style-type: none"> ▪ omawia schemat postępowania w przypadku zadławienia ▪ wykonuje na manekinie rękoczynny ratunkowe w przypadku zadławienia ▪ wymienia przykłady działań zapobiegających zadławieniu u małych dzieci • zawału serca • udaru mózgu • napadu padaczkowego • ciała obcego w oku • zatrucia • tonięcia • porażenia prądem • ukąszenia • użądlenia 	
-----	-------------------------------------	--	--	--	--	--

Rozdział IV Kształtowanie postaw obronnych

21.	<p>Terenoznawstwo</p>	<p>- orientuje się w terenie według:</p> <p>– wyznacza kierunki stron świata przy pomocy kompasu/ busoli</p>	<p>- orientuje się w terenie według:</p> <ul style="list-style-type: none"> • wyznacza kierunki stron świata przy pomocy GPS 	<p>- orientuje się w terenie według:</p> <ul style="list-style-type: none"> • umie zorientować mapę i wskazać na niej własne miejsce stania • umie zaplanować i obliczyć drogę marszu (czas, odległość) 	<p>- orientuje się w terenie według:</p> <ul style="list-style-type: none"> • określa przybliżoną odległość przebytej drogi na podstawie parokroków lub wpływającego czasu marszu 	<p>- orientuje się w terenie według:</p> <ul style="list-style-type: none"> • położenia Słońca, Gwiazdy Polarnej, charakterystycznych przedmiotów terenowych (natura/ budowle)
-----	------------------------------	--	---	---	--	---

22.	Cyberbezpieczeństwo w wymiarze wojskowym	- wyjaśnia znaczenie pojęcia cyberbezpieczeństwo	- wymienia główne zagrożenia dla cyberbezpieczeństwa	- Opisuje przykłady ataków na cyberbezpieczeństwo	- Opisuje zadania Wojsk Obrony Cyberprzestrzeni - proponuje efektywne sposoby zapobiegania atakom na Cyberbezpieczeństwo i minimalizuje ich skutki	- opisuje miejsce cyberbezpieczeństwa w systemie bezpieczeństwa państwa
23.	Przygotowanie do szkolenia strzeleckiego	- identyfikuje podstawowe części składowe broni: • krótkiej – pistolet/rewolwer • długiej - karabin • śrutowej – strzelba	- opisuje ułożenie ciała w podstawowych postawach strzeleckich (zależnie od dyscypliny i konkurencji) - opisuje zasady zgrzywania podstawowych rodzajów przyrządów celowniczych (otwarte, zamknięte, optyczne)	- wylicza zasady bezpiecznego posługiwania się bronią strzelecką (odpięcie magazynka, brak kontaktu ze spustem, przeładowanie, lufa skierowana w bezpieczne miejsce, strzał kontrolny, wskaźnik bezpieczeństwa, pudełko – futerał transportowy lub kabura)	- zasada BLOS (broń/ lufa/ otoczenie/ spust) - prawidłowo składa się do strzału, reguluje oddech i ściąga język spustowy - rozumie zasady efektywnego posługiwania się bronią strzelecką	